

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Taberska (spr.)

Sędziowie SSO Małgorzata Winkler - Galicka

SSR Marta Michałek - Dutkiewicz

Protokolant prot. sąd. M. W.

przy udziale A. H. Prokuratora Prokuratury Wojskowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2015 r.

sprawy S. W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 178a § 1 kk

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 14 lipca 2014 r. sygn. akt II K 1612/12

1. Zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania odwoławczego w kwocie 20 złotych i wymierza mu opłatę za drugą instancję w kwocie 180 złotych.

M. D. E. M. W. – G.

UZASADNIENIE

S. W. został oskarżony o to, że w dniu 23 listopada 2012 roku w T. kierował w ruchu lądowym samochodem marki R. (...) o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości tj. 0,79 i 0,75 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, **tj. o przestępstwo określone w art. 178a § 1 kk**

Sąd Rejonowy w Gnieźnie wyrokiem z dnia 14 lipca 2014 r. Sygn. II K 1612/12:

1. oskarżonego S. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za czyn ten na podstawie art. 178a § 1 kk wymierzył mu karę 7 (siedem) miesięcy ograniczenia wolności;
2. na podstawie art. 34 § 2 pkt 2 kk i 35 § 1 kk zobowiązał oskarżonego do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy w wymiarze 20 (dwadzieścia) godzin w stosunku miesięcznym,
3. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania w dniu 23 listopada 2012 r. przyjmując okres zatrzymania za równoważny dwóm dniom kary ograniczenia wolności;
4. na podstawie art. 42 § 2 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat;

5. na podstawie art. 63 § 2 kk na poczet środka karnego orzeczonego w pkt 4 zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 23 listopada 2012 r.

6. na podstawie art. 50 kk orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości poprzez jego wywieszenie na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń Sądu Rejonowego w Gnieźnie;

7. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w wysokości 449,78 zł i wymierzył mu opłatę w kwocie 180 zł.

Apelację od powyższego wyroku złożył obrońca i oskarżonego i zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 178a § 1 kk poprzez błędną jego wykładnię przejawiająca się w przyjęciu, iż dla wypełnienia znamienia „prowadzenia pojazdu mechanicznego” nie ma znaczenia fakt, czy pojazd mechaniczny miał uruchomiony silnik czy nie, w sytuacji gdy przemieszczenie pojazdu mechanicznego z wyłącznym silnikiem, który wprawia go normalnie w ruch, nie jest objęte dyspozycją przedmiotowej normy karnej

II. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 kpk w zw. z art. 424 § 1 kpk poprzez dowolną ocenę zgromadzonych dowodów w postaci zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego, nieopartą wykazaniem w zeznaniach świadków wewnętrznych sprzeczności, czy innych nielogiczności, brakiem wskazania w uzasadnieniu wyroku kryteriów oceny materiału dowodowego, oraz przyczyn uznania zeznań świadków za niewiarygodne, za wyjątkiem ogólnego stwierdzenia, iż świadkowie są znajomymi oskarżonego i dlatego korzystnie dla niego zeznają, co miało wpływ na treści orzeczenia, gdyż doprowadziło do wadliwego ustalenia stanu faktycznego

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na :

a) uznaniu za udowodnioną okoliczność faktyczną bez dostatecznej podstawy w materiale dowodowym, iż oskarżony uruchomił silnik samochodu podczas, gdy zarówno oskarżony jak i świadkowie obecni na miejscu zdarzenia wskazali, że silnik nie był uruchamiany, a samochód stoczył się na skutek zwolnienia hamulca ręcznego, co wpłynęło na wadliwe przypisanie sprawstwa oskarżonemu

b) brak wzajemnego wynikania pomiędzy faktami ustalonymi przez Sąd, co do okoliczności iż skoro pojazd marki R. miał uszkodzony błotnik, to kontakt obu samochodów nie nastąpił wyłącznie w wyniku otwarcia drzwi przez pasażera w sytuacji, gdy Sąd nie ustalił czy uszkodzenie błotnika nie istniało wcześniej albo czy nie powstało na skutek nagłego przemieszczenia zahaczonych o inny pojazd drzwi

Wskazując powyższe obrońca wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego

- ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zawarte w apelacji wnioski nie zasługują na uwzględnienie.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów apelacji należy zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wystarczająco wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy znajduje odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które w sposób wystarczający czyni zadość wymogom art. 424 § 1 i 2 k.p.k., co w pełni pozwala na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd Okręgowy chciałby również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, dostatecznie wnikliwie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, tak co do samego przebiegu zdarzenia, jak i rozstrzygając kwestie sprawstwa i winy oskarżonego. Ocena materiału dowodowego zaprezentowana przez Sąd Rejonowy co do zarzucanego oskarżonemu czynu została dokonana z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 § 2 k.p.k. i 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną, która w szczególności nie narusza granic swobodnej oceny dowodów i jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził też błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na właściwie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Wbrew odmiennym twierdzeniom zawartym w apelacji obrońcy oskarżonego nie ma żadnych podstaw ani do skutecznego kwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny zebranego materiału dowodowego, ani też poczynionych na podstawie tego materiału ustaleń faktycznych w sprawie.

I tak w pierwszej kolejności podnieść należy, że Sąd Rejonowy słusznie ustalił, że oskarżony S. W. prowadził pojazd mechaniczny, albowiem usiadł za kierownicą, odpalił silnik pojazdu, zwolnił hamulec ręczny, wycofał kilka metrów, a następnie uderzył w zaparkowany obok samochód .

Taki przebieg zdarzenia przedstawił oskarżony w postępowaniu przygotowawczym, opisując nie tylko swoje zachowanie związane z prowadzeniem pojazdu w stanie nietrzeźwości (odpalenie silnika i wycofanie kilka metrów), ale także wskazując, kogo zamierzał obarczyć odpowiedzialnością za ten czyn. Ponadto oskarżony w tych wyjaśnieniach wyraził skruchę i zamierzał dobrowolnie poddać się odpowiedzialności – K. 13. Słusznie zatem Sąd Rejonowy ocenił te wyjaśnienia jako spontaniczne i tym samym wiarygodne. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że wyjaśnienia oskarżonego przyznającego się do winy doprowadziły nawet do odstąpienia od przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym świadka M. N., czy też pozostałych świadków towarzyszących oskarżonemu w dniu zdarzenia w samochodzie, którzy mogliby bez przeszkód potwierdzić wersję zdarzeń przedstawioną przez oskarżonego przed Sądem Rejonowym.

Podnieść ponadto należy, że oskarżony, do czego się zresztą przyznał w w/w wyjaśnieniach, podjął pierwotnie próbę matactwa, poprzez namawianie M. M. do złożenia fałszywych zeznań lub wyjaśnień, czy też przystając na propozycję ze strony tego świadka, że ten obarczy się taką odpowiedzialnością. Z zeznań M. M. złożonych w postępowaniu przygotowawczym – K. 6 – wynika, że oskarżony w obecności M. P. „opowiedział całą sytuację i opowiedział mu, jak doprowadził do tej kolizji”.

Nie sposób zatem przyjąć, że oskarżony składając wyjaśnienia w postępowaniu przygotowawczym był jeszcze pod wpływem emocji, by był przestraszony i roztrzęsiony i świadomie się obciążał. Oskarżony, chcąc by inna osoba wzięła na siebie odpowiedzialność za zdarzenie, zdawał sobie sprawę z tego, że przede wszystkim może ponieść odpowiedzialność karną za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a więc nie tylko za kolizję i to było głównym powodem jego działania w kierunku matactwa, do czego zresztą w wyjaśnieniach w dochodzeniu się przyznał, chcąc ponieść konsekwencje swojego czynu.

Słusznie zatem Sąd Rejonowy uznał wyjaśnienia oskarżonego, złożone przed Sądem, a zaprzeczające aby uruchomił ponownie silnik samochodu i jechał kilka metrów, za niewiarygodne. Podobnie rację ma Sąd Rejonowy oceniając zeznania świadków złożone przed Sądem.

Podzielić należy pogląd obrony, że ocena zeznań przesłuchanych w sprawie świadków jest lakoniczna, lecz nie można jej uznać za dowolną. Wszyscy zeznający w sprawie świadkowie są świadkami obrony oraz są kolegami oskarżonego. Dwoje z nich – M. M. i P. G. – uczestniczyli już w procesie próby matactwa, a jak wynika z zeznań M. M. – K. 6 – on sam chciał wziąć na siebie winę za zdarzenie i uchronić tym samym oskarżonego przed odpowiedzialnością karną, mimo że nawet nie był na miejscu zdarzenia, a P. G. pierwotnie zaakceptowała taki stan rzeczy. Pozostali świadkowie natomiast

nie byli przesłuchani w postępowaniu przygotowawczym, co w sposób oczywisty dało im możliwość dostosowania swoich zeznań do zaprezentowanej przez oskarżonego przed Sądem Rejonowym wersji wydarzeń.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdza, że odmienna ocena dowodów korzystna dla oskarżonego, a zaprezentowana w apelacji, jest naturalnie prawem obrońcy, wynikającym z przyjętej przez obrońcę linii obrony oskarżonego. Nie wynika z niej jednak samo przez się, by ocena zeznań świadków i wyjaśnień oskarżonego dokonana w niniejszej sprawie przez Sąd orzekający charakteryzowała się dowolnością.

Zdaniem Sądu Okręgowego zatem sprawstwo i wina oskarżonego w zakresie wyczerpania znamion z art. 178 a § 1 kk nie budzą żadnych wątpliwości.

Nie mniej jednak, rację ma obrońca oskarżonego, co jednak nie miało wpływu na treść zaskarżonego wyroku, iż Sąd Rejonowy w sposób nieuprawniony dokonał analizy uszkodzeń samochodu R. opisanych w notatce urzędowej i zakres tych uszkodzeń powiązał z oceną wiarygodności wyjaśnień oskarżonego. Poza bowiem notatką urzędową, która nie może zastępować dowodu z wyjaśnień oskarżonego lub zeznań świadka, Sąd Rejonowy nie dysponował żadnymi innymi dowodami, za pomocą których mógłby przyjąć, że wskazane w notatce uszkodzenia samochodu powstały w wyniku zdarzenia. Istotą niniejszego postępowania było przede wszystkim wykazanie, że oskarżony prowadził pojazd w stanie nietrzeźwości. Co prawda oskarżony przyznał, że dokonał uszkodzenia sąsiedniego pojazdu, lecz jakie to były uszkodzenia szczegółowo nie ustalono i nie ma to istotnego znaczenia dla sprawstwa S. W..

Kontrowersyjny jest także, zdaniem Sądu Okręgowego, zauważony przez obrońcę w apelacji, pogląd Sądu Rejonowego iż na okoliczność, czy oskarżony prowadził pojazd mechaniczny, nie miałby wpływu fakt czy silnik samochodu był lub nie był uruchomiony.

Przez **prowadzenie pojazdu** należy rozumieć wprawienie go w ruch, kierowanie nim, nadawanie prędkości i hamowanie w sposób zgodny z konstrukcją pojazdu. Nie jest prowadzeniem pojazdu prowadzenie go obok siebie (np. motocykla) albo pchanie siłą mięśni ludzkich. Zdaniem SN, podmiotem przestępstwa określonego w art. 178a § 1 jest także osoba prowadząca holowany pojazd mechaniczny (wyrok z dnia 18 marca 2003 r., III KKN 390/01, OSNKW 2003, nr 5-6, poz. 56), co jednak nasuwa wątpliwość, czy w wypadku wyłączenia silnika jest to prowadzenie pojazdu mechanicznego, czy też w tym momencie jest to "inny pojazd", co stanowiłoby w obecnym stanie prawnym wykroczenie z art. 87 § 1 a kw - A. K. do art.178(a) Kodeksu karnego.

Sąd Rejonowy nie przedstawił żadnych przykładów, czy też poglądów doktryny lub orzecznictwa sądów na poparcie swojego poglądu.

Nie mniej jednak, wobec prawidłowych ustaleń Sądu Rejonowego, co do faktu, że oskarżony S. W. sam uruchomił silnik pojazdu i wycofał kilka metrów, a więc że oskarżony prowadził pojazd, dalsze rozważania w tym kierunku są bezprzedmiotowe i nie poparty niczym pogląd Sądu Rejonowego wyrażony w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie ma wpływu na jego treść.

Sąd Okręgowy dokonał również z urzędu kontroli zaskarżonego orzeczenia w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary.

Analizując zaskarżony wyrok pod względem rodzaju i wysokości wymierzonej oskarżonemu kary Sąd II instancji podnosi, iż Sąd Rejonowy właściwie zastosował dyrektywy wymiaru kary ujęte w przepisie art. 53 k.k. i trafnie uzasadnił ich zastosowanie.

Słusznie Sąd I instancji przy wymiarze kary i środka karnego uwzględnił zarówno stopień zawinienia oskarżonego jak i społecznej szkodliwości popełnionego przez niego przestępstwa, w tym stopień nietrzeźwości w chwili czynu. Tak wymierzona kara, nie może zatem zostać uznana za karę rażąco surową.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy utrzymał w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Kształtując natomiast swe orzeczenie o kosztach, Sąd Okręgowy na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, obciążył oskarżonego obowiązkiem zapłaty Skarbowi Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych i wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 180 złotych.

M. D. E. M. W. - G.

.